

Raportul “Vocea cetățenilor fără adăpost. O diagnoză a serviciilor oferite de municipalitate”

CeRe: Centrul de Resurse pentru participare publică, alături de Asociația Carusel lansează Raportul “Vocea cetățenilor fără adăpost – O diagnoză a serviciilor oferite de municipalitate”. Găsiți Raportul integral aici: <https://bit.ly/30Rzqe7>

Scopul Raportului “Vocea cetățenilor fără adăpost” este de a aduce pe agenda publică și politică problematica persoanelor fără adăpost din București și de a implica instituțiile în identificarea și punerea în practică a unor măsuri concrete de îmbunătățire a calității vieții acestor oameni.

Raportul conține atât o hartă a nevoilor persoanelor fără adăpost, documentată prin interviuri în profunzime cu persoane fără adăpost, o cartografiere a serviciilor oferite de municipalitate și o analiză a legislației relevante.

Lipsa unui domiciliu, a actelor de identitate, a unui serviciu, a asigurării de sănătate sunt probleme cu care persoanele fără adăpost se confruntă de multe ori simultan. Aceste probleme creează o serie de cercuri vicioase. Fără o intervenție activă și eficientă pentru ruperea acestor cercuri, autoritățile condamnă persoanele fără adăpost să rămână în această situație. Din păcate, politicile sociale ocupă un spațiu marginal în București, iar lipsa de colaborare între instituții agravează și mai mult posibilitatea ca persoanele vulnerabile să acceseze aceste servicii.

„Autoritățile sunt primele care nu se interesează de noi. N-au nicio treabă cu oamenii străzii. Ei spun că fac, dar nu fac nimic.” (cetățean fără adăpost)

„Eu mi le scot singur. Mai am o singură măsea care se mișcă și o scot singur. De ce să dau un milion la dentist cand eu pot să mi-o scot singur? Mă doare, nu mă doare, dar asta e, suport...”

„Unde să mă duc să-mi fac baie? Mă duc la unu' la bloc și-mi zice "Nu am". Am mai pățit chestii din astea care m-am dus și am spus "Domne, îmi dai și mie un bidon de apă să spăl fetița?" "Păi știi ceva? Ca să-ți dau apă îmi dai 50 de lei, că se plătește apa.”

Concluziile Raportului “Vocea cetățenilor fără adăpost:

1. Capacitatea de primire a serviciilor de tip adăpost de noapte de la nivelul sectoarelor este redusă în raport cu nevoia, fapt care devine cu atât mai grav în perioadele de iarnă. Spre exemplu, Primăria Sector 4 nu a avut niciun pat disponibil iarna trecută, iar Primăria Sector 3 a înregistrat anul trecut 214 persoane pentru cele 36 de locuri disponibile. Acest lucru reiese atât din datele oficiale, cât și din spusele persoanelor fără adăpost cu care am discutat. Singurul adăpost despre care majoritatea știu este “Sf. Ioan”, adăpostul Primăriei Generale.
2. Posibilitățile de cazare în regim rezidențial sunt aproape inexistente. Doar două adăposturi oferă și o astfel de componentă. Teoretic, posibilitatea de cazare în regim rezidențial ar putea răspunde mult mai bine decât cea de adăpost de noapte nevoilor persoanelor care au un loc de muncă sau care doresc să se angajeze.
3. Nu există soluții de adăpostire/locuire pentru familii. Astfel, ies complet din radarul instituțiilor de asistență socială familiile, atât cele care locuiesc în stradă, cât și cele care locuiesc în spații improvizate sau în imobile părăsite. Pentru acestea, adăpostul de noapte nu este o soluție (din multiple motive), iar ajutorul de chirie este mai degrabă inaccesibil (acolo unde există această formă de sprijin).
4. Serviciile medicale disponibile pentru persoanele fără adăpost sunt insuficiente raportat la nevoi. Acestea se reduc, de cele mai multe ori, la intervenții de urgență și, eventual, asistență primară pe care oamenii o pot primi în cadrul unora dintre adăposturi. În afara adăposturilor, practic serviciile medicale pentru persoane fără adăpost sunt limitate la serviciile oferite de câteva ONGuri.
5. Deși unele Direcții de asistență socială ale sectoarelor spun că oferă consiliere și acompaniere pentru obținerea documentelor de identitate sau a altor documente necesare pentru obținerea diferitelor beneficii sociale, problema lipsei actelor rămâne semnificativă. Cei care nu se află în evidența acestor servicii sau nu primesc ajutorul unei organizații neguvernamentale nu au acces la astfel de servicii. Conform reprezentanților organizațiilor neguvernamentale, există în continuare reticență din partea unor reprezentanți ai instituțiilor publice de a emite cărți de identitate provizorii.

6. Accesul la beneficii de asistență socială sau alte drepturi este cvasi-inexistent. Dintre persoanele fără adăpost cu care am vorbit, foarte puține au astfel de beneficii, deși ar avea dreptul la ele. Cei mai mulți nu le cunosc, iar alții nu reușesc să își pregătească dosarele fie pentru că nu au actele necesare, fie pentru că nu știu să obțină diferite documente.
7. Familiile care locuiesc în clădiri abandonate, cu acces limitat la electricitate sau apă și cu riscul de a fi evacuate în orice moment, nu sunt în atenția instituțiilor publice. Aici autoritățile ajung mai degrabă dacă există copii. În aceste cazuri, instituțiile vizează mai degrabă copiii și nu servicii integrate pentru întreaga familie.
8. Există o acută lipsă de încredere a persoanelor fără adăpost în reprezentanții autorităților publice. Aceștia au povestit episoade de interacțiune ostile prin care au justificat reticența de a interacționa cu persoane care, teoretic, ar trebui să îi sprijine în demersul de a accesa servicii sociale.
9. Sentimentul pregnant în stradă este de nesiguranță - persoanele fără adăpost nu au siguranța păstrării bunurilor lor (în condițiile în care nu au locuri în care să le lase în siguranță, în timpul zilei, sau în condițiile în care pot fi jefuiți în timp ce dorm), nu se simt în siguranță nici în adăposturile de noapte și nu simt că își pot organiza viața previzibil.

Întâlnirea online cu reprezentanții administrației publice și Raportul fac parte din proiectul "Vocea cetățenilor fără adăpost", derulat de CeRe: Centrul de Resurse pentru participare publică, în parteneriat cu Asociația Carusel cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Scopul proiectului este de a crește nivelul de reprezentare a problematicii și intereselor persoanelor fără adăpost pe agenda Bucureștiului.

Proiect derulat de:

